

KIADÓHIVATAL:
Szikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatal
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitási díj 10 kr.
Hirdetések jutányos
ár on vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 ft. —
Félévre 2 ft 50 kr
Negyedévre 1 ft 25 kr
SZERKESZTŐSÉG:
Kényes utca, 175. szám
hova a lap szellemi ré-
szét illető közlemények
küldendők.
Kéziratok nem
adatnak vissza

Verseny az ipar terén.

Tagadhatatlan tény az, hogy iparosaink nagyon nehezen boldogulnak. Olcsó iparcikkek özöne fenyegeti folyton a mi szolidan — de épen ennek következtében drágábban dolgozó iparosainkat. A vevő legtöbb esetben nem azt nézi, hogy milyen jó iparcikket vásárol, csak oda törekszik, hogy az szemre szép és olcsóbb legyen. Ezek a körülmények nehezítik meg iparosaink helyzetét. Hogyan kell e bajon segíteni? Szóltak ehhez már sokan, tárgyalják azt az iparos körök, a napi sajtó folyton, de a javulás csak lassan jó, ha ugyan jön! Nem is igen van remény, hogy hamarosan lehessen azon segíteni. Orvosolni oly bajt, melynek gyökerei sok különféle körülményben rejlenek, melyet a mult mint készlet adott át a jelennek — csak fokozatosan lehet. Hogy pedig orvosolni lehet, az erős hitünk? Lássunk csak pár vonásban, hogyan. Mindenek felett első helyen oda kell törekedni, hogy az iparos osztály értelmi fejlettsége napról napra magasabb színvonalra emeltesse. Minél ügyesebb az iparos, annál jobb cikket állít elő s minél jobb, tetszősebb alakú a cikkek, annál inkább akad vevője. Ez oly alapigazság, melyet sokan nem akarnak belátni, de melyet az avatottak kell hogy beismerjenek. Az állam maga ez alaphoz indul ki, midőn az iparos tanoncok tanítását elrendeli. Franciaország az iparos tanoncok tanítását száz évvel ezelőtt rendelte el, és azóta gyakorolja, de meg is látszik az a francia iparon, mert az csakugyan egy századdal van előbbre a mienknél. Van azonban egy más út is a tökéletesedés felé. Az iparos legyen testestül-lelkestül iparos,

és ne kapkodjon mellékes foglalkozások után. A munkafelosztás elve mellett fejlett ki a művelt nyugatnak ipara. Ott oly apróságig megy a munka felosztás, hogy a ki például a kés pengéjét gyártja, az semmi áron nem fog a kés nyelének előállításához, és viszont. De nézzük csak hogy van nálunk, egyik mester a másik mester munkájába „fnsol”. A csizmadia a cipésznek, a kovács a lakatosnak munkájába fog, s viszont. Nem is kell itt rámutatni az illetéktelen foglalkozások száz meg száz példaira. Ismeri őket mindenki. Legtanácsosabb az, maradjon mindenki a magá munkakörében. Hát aztán ahhoz is mit mondjunk, mikor egyik mesterség oda hagyásával más mesterséghez szegődik. Igaz, hogy az élet nehéz körülményei sokat engednek meg, de legyenek az ilyen esetek csak kivételesek. Űzze mindenki választott iparát buzgóan, ügyesen, tegzen meg mindent, hogy azt odáig fejlessze, hogy árúcsikkéi csin lekintetésben is megfeleljenek a kívánalmaknak s akkor hiszszük a szorgalmas, józan életű iparos e mai nagy verseny mellett is boldogulni fog.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizsábályozó társulat állapotáról szóló évi jelentés (Folyt. és vége.)

X. Ártérfejlesztés.

Az ártérfejlesztési munkák miben állásáról a f. évi május 31-én és szeptember 7-én tartott közgyűlések elé olyannyira kimerítő jelentéseket terjesztettünk, hogy ezáltal azoknak ismétlésébe bocsátkozni feleslegesnek tartjuk. Röviden csak annyit kívánunk mégis jelezni, hogy a szept. 7-iki közgyűlés 12. számú határozatával kiküldött ötös bizottságok, a műszaki ártérfejlesztés ellen a közszemlére kitélt ideje alatt beérkezett összes fel-

számlásokat, ez évi szept. hó végé és okt. hó elején megtartott helyszíni tárgyalásaik alkalmával elintézték, illetve első foku határozatokkal ellátták. Ezen határozatok külön terjesztjük elő kihirdetés végett az ősz rendes közgyűlésre s egyúttal azon reményünknek adunk kifejezést, hogy az első foku határozatokban esetleg meg nem nyugvó felek panasza is nov. vagy dec. hó folyamán második foku elintézés nyerne az e célból kiküldött minisiteri biztos ur részéről s így az ártérfejlesztés nagy munkája e jelen év végére már jogérvennyessé fog válni. Ennek megtörténte után a hozzájárulási arányok, kulcsok és az osztályozás kérdése nyomban tárgyalás alá lesz vehető s a jövő év nyári időszakig eljuthatunk oda, hogy ezek is alávethetők lesznek a közszemlére kitételnek, illetve a felszámolási eljárásnak.

XI.

Pénzügyek. Pénztárak kezelése. Pénztári és leltári számadások.

A társulat pénzügyeinek rendezése tekintetében a jelen évről igen nevezetes eseményét kezezi a 10 millió kölcsön 3746,610 frtnyi felmondható részének, továbbá e már 1 millió frtra felszaporodott ideiglenes kölcsönök, az 1889. évi XXX. t. c. alapján való conversioja, a melylyel együttesen még a hátra levő építkezéseknek 400,000 frtot meghaladó költségei is fedezve lesznek. Az e célra felveendő 6 millió frt kölcsön iránt a magyar földhitelintézettel folytatott tárgyalások már annyira előhaladtak, hogy a kölcsön folyosítása iránti kérvény f. évi szept. 27-én — a kormányilag jóváhagyott kölcsönkötvénnyel együtt — beadható volt a földhitelintézethoz. A mi a társulat számadásait illeti: a mult évi összes pénztári számadások kellő időben elkészítettek s ugy a társulati számvevő, mint a közgyűlés részéről kirendelt számvizsgáló bizottság által megvizsgáltván, közgyűlési tárgyalás végett előterjesztettek.

A pénztárnokok havi számadásai, a pénztárkezelési szabályok értelmében, okmányokkal együtt pontosan beárkeznek és a jelen évi szept. hó végéig terjedő havi számadások már számvevői megvizsgálás alatt állanak.

A társulati pénztárak vizsgálatai időközönként megejtettek és a mindig váratlanul teljesített pénztár-

TÁRZA.

Szerteszélyel.

Szerteszélyel bolyongtam már e világban,
Sajgó szívem nem volt gyógyszer, amit láttam;
Mert akárhol megjelentem itt vagy amott:
Fájdalomtól láttam hullni könyharmatot!

Itt sirhalmon zokog a kis szegény árva,
Mert kedvesi sirhant alá vannak zárva;
Gyámol nélkül a világba kitesztva!
Jobb lenne tán néki is a csendes sirba!

Ott az özvegy némán könyez gyászruhában,
Szívében is olyan sötét bánat, gyász van:
A hü férjét letették már nyugalomra, —
Szeretet, mi őt a gyászos sirhoz vonja!

És hány munkás fáradhatlan jó keresztyén
Küzd veszélyel, viharral a lét tengerén!
Hiába van szorgalma és kitartása,
Boldogságát a gonoszság alássa!

Hát akiket méltatlanul bántalmaznak,
Szama sincs a szerencsétlen áldozatnak!
Mert oly gonosz és kegyetlen ez a világ:
Becsületest hogyha talál, — nyakára hág!

Eltiporva sárba dobva minden erény,
Haszonlesés, önértés küzd a lét mezején, —
S ki önzetlen, tiszta szívet mer tártni fel:
Annak innen — bármí módon — pusztulni kell!

Nem törődöm hát e földi rút világgal,
Lelkem innen egy szebb dicsőbb honba szárnyal,
Hol a hívót mennyel üdv s béke várja:
Oh, fogad be vágyó Jellem' — hit világa!

JÁMBOR LAJOS.

A damaskusi pasa.

(ANGOLBÓL.)

Fordította: id. LÁNYI GUSZTÁV.
(Folytatás)

Konstantinápoly és Damaskus közt abban az időben nem lévén akkor a vasutaknak és gőzhajóznak híre sem, nagyon nehéz és lassu volt a közlekedés. E körülménynek és Mohammed eszélyes intézkedésének tulajdonítható az, hogy a sultán csak hónapok mulva lett értesítve a történekről. Az az ember, a ki által a nagy ur tudomást vett a dolgok állásáról, maga a letett pasa volt. Ez amint Damaskust elhagyta, utját a sivatagon át egyenesen Bagdadnak vette. E városba érkezve, elébb a kegyes hívők kegyadományait vette igénybe, később azonban egy pástétom-sütőhöz segédnek szegődött. Félve a padisah haragjától és attól hogy elvégre is atyja sorsára jut, egyideig rejtőzködött. Gondosan került minden közelebbi érintkezést az emberekkel, Konstantinápolyról és a török kormány főembereiről soha említést sem tett, hogy valami módon nyomára ne jöhessenek. Így tartott ez hónapokon keresztül, végre az ottomán kormány egyik ügynöke megfordulván a pástétom-sütő üzletében, felismerte a volt damaskusi pasát.

— Hogyan? uram, — kiáltott fel az ügynök — kegyelmesség itt van és ilyen állapotban?! Ne is titkolja, ismerem, ön a damaskusi pasa.

— Csálódik uram — volt a reszkető hangon adott válasz — én e városban már régóta tartózkodom mint e pástétom-sütő egyik segédje.

— Az nem lehet — mondá az ügynök — ráismerek arcvonásairól. Kegyelmesség uramnak a nagy vezírnek fia. Mit mondana atyja ha ebben a helyzetben látná?

— Alláhra kérem — mondá suttogó hangon a szegény ex-pasa, — ha ön valaha atyám barátja volt, esküdjék meg atyám árnyékára, hogy hallgatni fog s nem árul el!

— Árnyékára mondja kegyelmesség? hogyan?

— szolt az ügynök — hisz atyja él, ime itt hozom tegnapelőtről keltezett leveleit.

E párbeszéd alatt teljesen tájékozva lett az ex-pasa; annak, hogy atyja életben van, szerfelett örült s szívesen elfogadta az ügynök meghívását, ki neki szállását felajánlotta. Az ügynök szállására érve, kopott ruháit rangjához illő öltözettel cserélte fel. Rövid ideig tartott tanácskozás után az lett elhatározva, hogy a hivatalától megfosztott pasa Konstantinápolyba megyen s a nagy urnál keresi ügye igazságos elintézését. Megállapodva ebben, haladéktalan utra keltek. Konstantinápolyba érkezve, legott a nagy vezirhez siettek. Utóbbi rendkívül csodálkozott, midőn fia elbeszélte mindazt, mi vele Damaskusban történt. Megérkezések után más nap délelőttjén a sultán elé mentek, ki, amint értesült az esetről, haragra lobbant s pár percig mit sem szolt, ezután pedig megígérte, hogy rövid idő alatt segít lesz a bajon. Ugy is lett; két nap mulván magához hívatta a kapudzi-pasi-t, kire erősen ráparancsolt hogy a bitorló pasát minden késedelem nélkül Konstantinápolyba szállíttassa. Ez utasítással kiküldött tiszt mellé 400 katoná adatott kísérettel.

Nyolc hónapja mult annak, hogy Mohammed a damaskusi pasalik élére állott. Kormányzósága áldásos volt s a nép személyében nem pasát, de jószágos, mindegyre gondot viselő atyát talált. Midőn a kiküldött tiszt megérkezett Damaskusba s a pasának a sultán irrott parancsát átadta, a pasa az idéző iratot elébb megcsókolta, azután meghódolás jelül homlokához érintette s néhány órai várakozást kért, hogy az utra elkészülhessen. E néhány óra alatt magához hívatta az emireket, értesítette őket elutazása okáról s tőlök szívélyes búcsut vett. Vége lévén ennek, utra keltek. Alig voltak néhány mértőlde Damaskustól, midőn az emirek egybegyültek s tanácsot tartottak a teendőkről. Határozatba ment egy felirat megszerkesztése s haladéktalan felküldése. Egy küldöttség vitte azt számos névaláírással ellátottan. Az iratban az emirek felsorolák Mohammed érdemeit, kifejezést adtak ragaszkodásuknak a beidézett pasához s kérték a sultánt a beidézettet visszaküldve,

kormányzói minőségben továbbra is kegyesen meghagyatni. Az irat végén fenyegetések is voltak, ha esetleg kérelmek a legfelsőbb heien nem hallgattak meg.

Több heti utazás után Mohammed az öt kisérő tiszttel és katonás őzettel Konstantinápolyba érkezett. Rűvid időn a palotába hivatott hol már várta a sultán. vizsgálatok alkalmával a pénztárak mindannyiszor teljes rendben levőnek találtak.

A leltári számadásoknál még mindig vannak hiányok és hátramaradások; de amennyiben ezekre nézve a számvizsgáló bizottság külön javaslatot tesz a közgyűlés elé, a saját részünkről ezáltal elégségesnek véljük a közgyűlés figyelmét ezen bizottsági javaslat folytán teendő intézkedésekre felhívni. Megjegyezzük egyébiránt hogy a társulati számvető a leltári anyagok helyszíni számbavételét megejtette és az anyagkészletet a szakasoknál vezetett leltárokkal összeegyeztette.

XII.

Társulati igazgatás.

A társulati igazgatás menete ugy a központban mint a szakaszoknál is szabályszerű és fenakadás nélküli volt s a tisztikar az alapszabályokban előírt kötelességeinek minden tekintetben megfelelni iparkodott.

A tisztikar létszámában a lefolyt év alatt azon változás történt, hogy Mikolay Mihály szarvasi kir. közjegyzővé történt kinevezetése folytán a békés-bábockai szakasz igazgatói állásáról lemondott.

Rupic György társulati főmérnök, a vaskapu szabályozáshoz történt meghívása következtében szintén lemondott állomásáról. Helyébe Bíró Elek kir. főmérnököt választottuk meg a társulat főmérnökévé, ki is ezen állomását ez évi okt. elején tényleg elfoglalta és a főmérnöki teendők vezetését átvette.

Ez évi jelentésünknek a társulati közgyűlés által leendő tudomásul vételét kérjük.

Meghívó megyei közgyűlésre.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye főispánjának az 1886. évi XXI. t. c. 46. §-a értelmében megkívánt hozzájárulásával az 1860 évi december hava 18-án és esetleg következő napjain d. e. 9 órák rendkívüli közgyűlést fog tartani, melyre a teljes című vármegye bizottsági tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

I.

1. A m. kir. belügyminiszter urnak rendelete, melylyel a vármegye 1891 évi költségvetés jóváhagyva leküldi.

2. A vármegyei közigazgatási bizottságból ez évbe kilépő következő öt tag. u. m. Ladies György, Vidovszky János, Varságh Béla, Dr. Hajnal István és Székács István helyének titkos szavazás útján leendő betöltése.

3. A vármegyei tisztii főügyész helyettesének megválasztása.

— Ki vagy te boldogtalan ember — kérdé erős hangon az uralkodó.

— Egyike felséged pasáinak — válaszolá nyíltan félelem nélkül, férfiasan Mohammed.

— Ki írta alá kinevezetésed fermánját nyomorult halandó?

— Felséged maga — volt Mohammed egyenes felelete.

— Ez mégis sok! — kiáltott indulatosan a nagy ur — hadd lássam, mert különben halál fia vagy.

— Ime itt van! — szólt Mohammed, kivéve kezéből egy kis papír csomagot, melybe bele volt göngyölgetve azon üveg golyócska, melyet egykor az utcán szedett fel s melyen még tisztán látható vala a sultán sajátkezű írása. A padisah átvette a papír csomagból kigöngyölített üveg golyócskát, nézegette, csakugyan igaza volt Mohammednek, a nagy ur felismerte sajátkeze vonásait. Most már pillanatra csend lett. A sultán gondolatokba merült, hallgatott; a nagy vezír kissé távolabb állott, bizonyosnak tartva a bitórló példás megfenyítettését; Mohammed térdre borult s remegve várta a megkegyelmezést.

E válságos pillanatokban érkezett meg s nyert bebocsátást az emírek küldöttsége. A sultán átvette a rá címzett feliratot nagy figyelemmel többször végig futott a sorokon. Gondolkozott a teendők felől. A helyzet rá nézve is kényes volt, végre néhány lépést előre téve megállott a nagy vezír és Mohammed előtt s így szólt mindkettőjökhez:

Vezír! ez embert itt, ha nem akarom birodalmam békéjét kockáztatni, nem büntethetem meg, különben gondom lesz fiát más pasalikba kormányzólul behelyezni. Mohammed, téged visszabocsátalak Damaskusba, de ne feledd, azt, hogy e kegyelmi tényt egyedül tanúsított ügyességednek, okosságodnak és szép tehetségeidnek tulajdoníthatod. Eddig jól viselt hivatalodban megerősítetek, rangodat nem veszem el. Szeretem, hogy most az egyszer emlékmondatom jó kézbe kerüljön. Távozhatsz.

4. A vármegyei igazoló választmányának az 1891. évre leendő újra alakítása.

5. A vármegyei igazoló választmány jelentése a legközelebb megválasztott vármegye bizottsági tagok igazolása tárgyában.

II.

6. Hont vármegye közönségének átírtára a vármegyei közigazgatási rendezése tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézet feliratuknak hasonló szellemű felirattal leendő támogatása iránt.

7. Ugocsa vármegye közönségének átírtára a betegápolási pótdadó országossá tétele tárgyában a belügyminiszterhez intézett feliratuknak pártfogolása iránt.

8. Az „Erdélyrezi m. közművelődési egyesület” megkeresése melylyel sorjegy-köcsön engedélyezése iránt a képviselőházhoz intézet feliratukat pártolás véget megküldik.

III.

9. Pénztári ügyek.

IV.

Az állandó választmány határozati javaslatai, melyekkel következő ügyek terjesztetnek elő:

10. A m. kir. belügyminiszter urnak rendelete a Szarvas község és a szarvasi közbirtokosság között a közbirtokosság új javak tulajdonjogára vonatkozólag létrejött részletes egyességre nézve

11. Ugyanannak rendelete a Huszka Kálmán békési volt szolgabíró részére megszavazottl kegydíjra vonatkozólag.

12. A községi közlekedési közutak hálózatának és az azok fenntartására csoportosítandó községek jegyzékének megállapítása.

13. A vármegyei tisztii nyugdíj igazgató választmány határozata Körös Kálmán várm. alpenztárnoknak hivatalból való nyugdíjazása tárgyában.

14. A vármegyei közigazgatási bizottságnak határozata Serbán Todor békési gör. kel. lelkész pótdadójegyében.

15. Ugyanannak határozata Apostol Ubald m. berényi róm. kath. lelkész pótdadó ügyében.

16. Jelentés a vármegyei földmives iskola ügyében.

17. Jelentés a honvéd gyámolító-egyesület vagyonának mikénti felhasználása tárgyában kelt honvédelmi minisleri rendeletre vonatkozólag.

18. Az államépítészeti hivatal jelentése a jövő évben szükségessé válandó épület javítások tárgyában.

19. P. Szt-Tornya községének kérvénye a községi kataszteri pénztárban levő 270 frtnak járda létesítésére leendő felhasználása iránt.

20. P. Szt-Tornya község kérvénye községi rendőri állás szervezésének engedélyezése tárgyában.

21. A kerületi állami előterjesztése a tavaszi állatszámlekre vonatkozólag.

22. Körös Ladány.

23. Vészlő,

24. Fűzes-Gyarmat

25. Körös Tarcsa,

26. Szent-András,

27. Kondoros községek tűzrendészeti szabályrendeleti és

28. P. Szent Tornya községnek e tárgyban beadott kérvénye.

29. Gyoma község kérvénye egy újabb irnoki állás rendszesítése iránt.

30. Békés község és Szánthó Albert.

31. Csaba község és Kovács Z. György között kötött adásvételi szerződések.

32. Csorvás község képviselő testületének határozata, melylyel az ottani evang. egyház részéről 300 ö. községi telek adományoztatott.

33. Szarvas község és Kis Mihály között kötött haszonbéri szerződés.

34. 103 frt 93 krnak a Gyula városi gyámpénzári tartalék alaphól való kiutalványozása.

35. Csaba község kérvénye a közpénztárnál felmerült tulkiadások mikénti felezése tárgyában.

36. Endrőd község kérvénye a községi állatorvos javadalmazásának felemelése tárgyában képviselő testületi határozat jóváhagyása iránt.

37. A központi iroda személyzetének kérvénye némi segélyezés iránt

38. Községi számadások és költségvetések.

V.

A közegészségügyi bizottság elterjesztése:

39. A Csabán kérelmezett negyedik gyógyszerárt engedélyezése tárgyában.

Gyulán, 1891, dec. 9-en.

JANCSOVICS PÁL,
alispán.

Ujdonságok.

— **Esperességi gyűlés.** A békési ág. h. ev. esperesség f. hó 10-én Mezőhegyesen kis gyűlést tartott melyen az esperességbeli egyházak bár a gyűlés rendkívüli volt s dacára a szigorú télies időnek, szép számmal voltak képviselve. A gyűlés nt. Achim Ádám esperes és ng. Kemény M. érdemült esp. felügyelő urak elnökle alatt a Budapesten f. hó 17-én végbemenendő püspöki-iktató hányakerületi egyházi ünnepélyre az elnökségen kívül kiküldte Sárkány J. Szeberényi Andor, Gajdács Pál és Veres József lelkészeket, Kemény M. Haasz Sándor, Solymosy Lajos Bendel Godfried, Jurenák György Blaskovics Ödön, Haviár Dani, Vidovszky Janos világi tagurakat; egyhangulag Aszód mellett nyilatkozott hol a ker. esetleg egyetemes egyházi ág. h. ev. polg. leánynevelő intézet lesz felállítandó, mely célra a kerületi pénztár nélkülözhetlő tökerészetet is kész fordítani s a gyűlés alatt 500 frt iratott alá egyesektől. A szarvasi takarékpénztár által nagylelkűen adományozott Sztaricskai féle ház, miután a feltételekre nézve az adományozó és az elfogadó testületek közt a megegyezés eléretett, átírtása az esperes urra bízott, — a b. csabai egyház pap

A nagy vezír fia elnyerte a smyrnai kormányzóságot, Mohammed pedig még huszonöt éven át bölcsen kormányzott Damaskusban.

(Vége.)

A boszorkányok és Lucza napja.

Írta és a Nőegylet 1890. decz. 13-án tartott hangversenyén felolvasta LISKA JÁNOS.

Hölgyeim! Uraim!

Ha én most a szépről akarnék értekezni, vagy a regényolvasás káros hatását akarnám kimutatni a 16 éven alóli ifjakra, hajadonokra, nagy dolgot adna már felolvasásom külalakjának megszerkesztése, mert szép, meg erkölcsös tárgyhoz megfelelő külalak illik. Tanácsos volna azonkívül egy csomó bondbont meg tortát feltárlálmom izelítőnek, no meg hogy legyen tisztelt hallgatóimnak min mulatniok, míg a nekem kiszabott pár percnél végére jutnék. Miután azonban ugy gondolkoztam hogy Luca napján legillendőbb lesz e nap eredetét kutatnom; s boszorkányokat felidézmem, nem lett volna célszerűtlen egy tökök kifurni, belé gyertyát helyezni, falábakat lepedőt szerezni s e dolgokat kellőleg összetakolva magam mellé állítani, hogy illő hangulatot ébresszen önökben, Hölgyeim Uraim. Így aztán reményem nem fognak azon sem megütközni, ha felolvasásom külalakja tárgyához képest nem lesz valami nagyon becses s feje kissé nagy, termete pupos, végtagjai rövidebbek vagy hosszabbak lesznek.

Mert bizony boszorkányokról szép felolvasást készíteni bajos dolog, bár az a veszedelem fenyeget hogy ha nem lesz tetszésükre felolvasásom, ahány szt-gellért hegyi táncos van a világon az mind ide fog repülni, hogy bosszút álljon rajtam vakmerőségemért; de bátorrit másfelől az a remény hágy a kik belevittek e hibába vissza is imádkoznak szükség esetén a gonosz szellemek kezéből.

Ebben a reményben kezdtem én kutatni a különféle boszorkánytörténeteket s leginkább azon utköztem

meg, hogy mért épen a nők azok a kiknek a néphit minden rosszat tulajdonít? Olyan különösnek tűnt fel, hogy azok az angyali teremtetek a kiknek a mosoly oly kábító volt egykor, ha arcuk rózsáit elvesztették egy két foguk kihullott, hajuk megszőrkült, rémei lettek az emberiségnek a kiktől félt a gyermek, irtóztott az agg. S magyarázatát e különös dolognak a népek valóságának fejlődésében találtam.

Maga az ördög is a gonosz szellemek feje születésére nézve perzsa volt, a zsidók aztán örökbe fogadták s a keresztények felnevelték. Így az ördög szolgál a boszorkányok is, a pogány népektől maradtak ránk örökség gyanánt. Hisz méltóztatnak tudni hogy a perzsáknál, görögöknél rómaiaknál s egyáltalán a pogány népeknél milyen szerepük volt a papoknak s papnőeknek? Ők közvetítették az emberek érintkezését az istennel s bár férfiak bírták a főpapi tisztet, a vallásos szertartások ama részét mely gyöngédeob, ihlettebb s rejtélyesb kezelést kívánt, a nők teljesítették, miután ők már szervezetüknél s ingerlékenységüknél fogva sokkal fogékonyabbak voltak minden különös iránt s nagyobb hajlammal bírták a lelkesedésre, ábrándra előzetre s ihlettségre, a mikre a jóslásnál szükség volt. Az istenek válasza a nők ajkairól sokkal ünnepélyesebben hangzottak, mélyebb hatást gyakoroltak. De erre csak bizonyos korig, szépségük virágjában voltak alkalmasok. A mint kissé öregedni kezdték, nyugdíjazták őket s mi természetesebb minthogy az ily kiérdemült papnők jósnők miután a családi életben már nem találhattak megnyugovást elkeseredtek, előbbi foglalkozásukat titokban folytatták azontul is avatkoztak mások ügyeibe, kéretlenül is tanácsokat osztogattak, gyógyszereket készítettek, másokra irigykedtek s embertársaik boldogságának megromlására törekedtek. — Tehát elhervadt virágok, elkeseredett vén lányok voltak az első boszorkányok.

(Folyt. köv.)

hivány
az igaz
egyház
kedvez
jövahag
ev. léle
szólala
részére
ügyi mi
litellen
gyűlés
szálloda
igazgató
részéről
multa o
jnnkat
ozennel
vallaskö
tására
igen szé
tisztelve
rokonsze
gunkat
lomában
álami m
cukorgy
szorako
hogy m
irhattam
kivánatt
lűszkesé
mindazo
JELEN
helypénz
László
480 frt
jan. 1
dec. 9.
Az elha
Soha be
Temetés
ncjével.
mezöheg
szának
alomást
ügyi mi
tanácsos
tanácsot
elfogadv
nyünk v
vasut ki
—
nasiumb
veszik k
Négy hó
hogy kip
lásson.
—
ujonnan
beiktatta
részéről
Dani és
—
gyasztás
vette ki.
—
f. hó hó
mult szé
ueveit k
anyagi s
Fuksz E
Taász J
50 kr.
számunk
Ignác 1
Soma 1
Tausz M
Scheiner
Huszerl
Berman
Robitsck
Berta 2
bevétel
delem 4
nőegylet
s minda
erkölcsi
helyen f
—
a mult
először
feneklet
kiszállit

hivány módosítási ügye egyh. szabályaink értelmében s az igazsággal megfelelően elintéztetett. M. Bodzás alakuló egyház részére a b. csabai anyaegyház a kincstártól kedvezményes áron vett épületek átírásához az esp. jóváhagyása átadott; Mezőhegyes mint egy 500 ág. h. ev. lélek és 60 nál több tanköteles papi és tanítói szolgálattal való ellátása eeljáról a pitvarosi egyh. lelkésze részére 200 frt évi segély kérelmezése a nm. földmívelésügyi miniszter irtól elhatározott. Nem hagyhatom emlitetlenül azon szivélyes előzékenységet, melylyel a gyűlés tagjai a nagyvárosias kényelemmel kínáló két szállodában, a kitűnő berendezésű kaszinóban a ng. igazgatóság, az összes tiszttség a hitrokon egyháztagok részéről találkoztak, — hisz ez várakozásunkat felülmulta ott létünk óráit feledhetlenekké tette s mindnyájunkat lekötő hálás elismerésünk nyilvánítására özennel is késznek talál. Álami területen lévén, mely vallásközi kortatókat nem ismer, a gyűlésünk megtartására készségeen felajánlotta a maga egyszerűségében is igen széles és izléses díszteremben környezve és meg tisztelve annyi jeleivel a magas műveltség és hazafias rokonszenynek, valóban olyan olthouosan éreztük magunkat mintha bármely egyházunk kebelében s templomában gyűléseztünk volna. A fennmaradt órákat az álami minden izléses mintagazdasága több ágazatát s cukorgyár telepet megsemlélni s ez uton okulni és szórakozni sietett mindegyikünk. Meg vagyok győződve hogy megbízás nélkül is az összes gyűlés nevében írhattam ezeket, megtoldva a mondottakat azzal a jó kívánattal, legyen áldás Mezőhegyesünkön hazánk ezen büszkeségén, alforduljunk ezen gazdaság gyuponiján s mindazokon kik annak felvirágzásán fáradoznak. EGY JELEN VOLT.

— **Piac** bérbeadás. Kondoros község piacának helypénz szedési jogát három pályázo közül Erdélyi László és Csaszivan Pal kondorosi lakosok nyerték meg 480 frt évi bérösszegért A bérlet 3 évig tart s a jövő jan. 1. ével kezdődik.

— **Múlt** század szülötte halt meg Kondoroson dec. 9. Pirinyi Sára öz. Szabó Mihályné személyében. Az elhalt nő 1793 márc. 15. született Gyulaváriban. Soha beteg nem volt s halála is egész váratlanul történt. Temetésen nagy közönség vett részt. Egyetlen fia sírta nevével.

— **A szarvasiak** kívánata teljesült. A szarvas mezőhegyesi építendő helyi érdekű vasut azou szakaszának közigazgatási bejárása, mely a vasut átomást Szörhalomtól más irányba terelte, Baross ker. ügyi miniszter ur meghagyására Gyöngyösi János min. tanácsos vezetése mellett dec. 11. én Szarvas városa tanácsstermében megtörtént. Itt az eredeti irány lett elfogadva s így a szarvasiak kívánása teljesült. Reményünk van hogy immár ezen akadály elhárítása utau a vasut kiépítésének semmi sem áll útjában.

— **Karácsonyi** szünnapok. A helybeli főgymnasiumban a karácsonyi és ujévi szünnapok dec. 21. én veszik kezdetüket s jan. 4. éig bezárólag fognak tartani. Négy hónapi nehéz munka után az ifjuság időt nyer hogy kipihenjen s uj év után ismét újult erővel dolgozhasson.

— **Püspök** beiktatás. A hányai ev. kerület ujonnan választott püspöke Búdapesten dec. 17. fog beiktatni Ez ünnepélyen a békési esperesség és főiskola részéről nt. Achim Ádám és Sárkány János ns. Haviár Dani és Benka Gyula urak fognak részt venni.

— **Fogyasztási** adóberlet. Szarvas városa fogyasztást adóberletét az 1891. ik évre újra a város vette ki.

— **Az izr. ifjuság** egy része átal rendezett, a f. hó 6. án lezajlott multság erkölcsi sikeréről lapunk mult számában már megemlékeztünk. Alább adjuk azok ueveit kik felülfizetéseikkel a jótékony célú multság anyagi sikerét mozdították elő: Lusztig Miksa 4 frt. dr. Fuksz Ede 2 frt. dr. Szemző Gyula 1 frt. 50. dr. Krecsmárik János 1 frt. Deutsch Adolf (Czegléd) 2 frt. ifj. Taász Mór 1 frt. Adler Vilmos 40 kr. Silberstein Fülöp 50 kr. öz. Polák Henrikné 1 frt. (tévedésből mult számunkból kimaradt) Kohn Ignác 1 frt. Goldberger Ignác 1 frt. öz. Raszovszky Salamonné 50 kr. Bleier Soma 1 frt. ifj. Weisz Adolf. Weisz Dávid. Fisbein Ignác Tausz Mór. König Lázár. Stein Béla. Brann Bernát. Scheiner József. Goldstein Károly. Guttmann Herman. Huszerl Lipót. Vigner Lajos 50—50 kr. Polák Márton. Berman N. (Szt. András) Selmeer Soma. Scheiner Jakab Robitsek Károly. Grosz Mór. N. N. 1—1 frt. Mérei Berta 2 frt. Fröhlich Vilmos (M. Tur.) 20 kr. Összes bevétel 113 frt 10 kr. Kiadás 67 frt 10 kr. tiszta jöve delem 46 frt, mely összeget a rendezőség a szarvasi izr. négyelet elnökségének át is szolgáltatta. A felülfizetőknek s mindannyinak egyenként s összesen kik a multság erkölcsi s anyagi sikerét előmozdítani szivesek voltak, e helyen fejezi ki hálás köszönetét a rendezőség.

— **Kondorosi** ev. egyháznak nagy öröme volt a mult vasárnapon. Ekkor szolalt meg az úr házában először a most szerzet harmonium melyet a mult heti feneketlen sárnak dacára Janecsko Pál szarvasi lakos kiszállított Szarvasról.

— **Roncsold** toroklabb lépett fel Molnár János

féle iskolahelyiségben. Ennek folytán további intézkedé-ig ezen iskolában hatóságilag a tanítás ugy az elemi, valamint az ipar és ismétlő osztályokban felfüggesztetett.

— **Bírág** jótékony czélra szánva, Dózsa Andor árvédelmi szakaszigazgató egy vadászati kihágásból folyó 4 forintból 2 frtot a tanári nyugdíjalpra, 2-öt pedig a négyelet részére szánt s azt a főszoigabiroi hivatal útján illető helyére kézbesítette.

— **Elvesztett** sorsjegyek. Grimm Mór helybeli fakeskedő e napokban elvesztett 3 db. m. kir sorsjegyet A megtaláló jelenkézik nála 5 frt díjra számíthat

C S A R N O K.

Urvacsorához előkészítő beszéd.

Tartá : Makula Károly, VIII. oszt. tanuló.

Mélyen tisztelt Tanári Kar!

Kedves Tanuló Társaim!

Végtelen magas értéket képvisel az embernek ifju kora. Sok reményre jogosít, gyarapodó erőnk és tehetségünkkel arányban kecsgettető ígérlet értékével bir, nagyszerű dolgok véghez vitelére tesz képessé. Tekintsük a tudományt, a jellemalakulást, az ideális célokat, melyeket az öntudarrá fejlődő ifju maga elé tűz s melyek valóstására lelkes tanulmány, önmegtágadó munka, céltudatos erőfeszítés mellett eljuthat. Azért igaza van a szent írásnak mikor azt mondja : „Örvendezz ifju a te ifjuságodnak, de még inkább igaza van mikor így szól : „Eszedbe vedd, hogy mindezekért Isten felelre von.”

Nagy a felelősség, mely az öntudatra fejlődő ifjut terheli. S annál kinosabb rá nevez e a felelősség, mert koránál fogva tapasztalatokban szegény, tudományban kezdő, erkölcsi jellemalakulásában mintakra, példány emberekre van utasítva.

S ugyan hol találjuk meg mindezeket a kifejlődésünkre szükséges kellekeket?

Tartozunk becsülni korunk kiváló tudósait, kiknek faradságos munkája eredményén táplálkozik élőködkik sokszor egész kor.

Tartozunk becsülni, tisztelni sőt szeretni azokat, kik a gondviselés kegyajándéka gyanánt mint szülők, mint nevelők, mint tanítók a mi érdekünkben körülötünk fáradoznak.

De lehetetlen elzárkóznunk azon tapasztalat előli hogy hisz mindezeknek nevelői befolyását épen az biztosítja, hogy a Jézus által hirdettetett ember és Isten szeretet alapján állanak és működnek s voltaképen nekik is irányt ad a Jézus tudománya, életpéldája s megváltó munkájában a hívő részére biztosított ígérlete.

Nem szabad feledni mikor a komoly önbíralat percében épen a személyes felelősség tudata előtt állva vizsgáljuk magunkat, hogy az öntudatos keresztény tanulóknak legnagyobb jötevője a Jézus Krisztus.

A legnehezebben kitanulható belélelnek legavatottabb tanító mestere Jézus. ki a belélelre vonatkozó szívet-leiket megnyugtató, tartalmuk szerint megáfóhatatlan igazságokat közöl, a magunkkal való kibekülést eszközi s az üdvösséget biztosítja számokra. Isteni igazságokat közöl emler felfogáshoz mérten; lélekemelő tanokat hirdet, hogy a hű, érdemeivel kérkedő bűnöst s az Istenről megfélekedző világot visszateritse Istenhez, kiből, ha az ember kiszakad, romlását és kárhozatát okozza.

Gunyolódjék a hitetlen a belélelnek ezen Krisztus által köztudatra hozott magasztos, Isteni értékével, mi nem fogjuk ezt tenni, kik ifju korunk gyarlóságait és az evvel járó felelőség teljes súlyát érezzük.

De azért is kell a Jézust legnagyobb jötevőnknek tekintenünk, mert ő a mi legjobb legbátrabb legigazabb vezérünk. Harcolni önérvényt kereső hiúságunk ellen; leküzdödni önmagunkban ami aljas érzéki ellentállni a kísértésnek modórral elfordulni a rossztól, — kivetni magunkból égető fájdalom dacára is minden hitvány megszokást, minden vétéket, minden bűnt; önámítás nélkül vizsgálni és bírálni önmagunkat; csak oly teladatok melyek megoldáshoz erő bátorság, tudatos önfegyelmzés szükséges. Jeles keresztény jellemű embereknek személyes példája vezérő hatással lehet ami csüggedő céltudatában sokszor elboruló lelkünkre, — de hűtlenség és kislelkű árulás volna az ha megfélekednének arról az igaz vezérről, ki tanáival és élet példájával az igaz irányt megadja, s ez a Jézus Krisztus ami belélelünknek nehéz erkölcsi önevelésünknek egyedüli igaz vezére.

Végül a Krisztus ami legjobb orvosunk. Ha becsülöd azt az orvost ki elnyomorodott senyedő tested faldalmait nyhiti, ki megszabadit téged a rettegés kétségbe ejtő kinos gyötrelmeitől ki ügyességével szeretetével neked az elhalónak a sir szélén állónak visszaadja életkedvét s egy jobb jövőre vonatkozó reménységét; akkor még inkább tartozol tisztelni, szeretni Istennek egyszülött fiát, ki a halált hozó bűn gyötrelmeiből, szívet megsemmistő kínjaiból tanaiban és életében megmutatta a kivezető utat. Vagy nem ő hirdette e a hártatlan isteni szeretetet mely nem akarja a bűnösnek halálát, hanem azt, hogy megtérjen és igaz életet vegyen. Mint ama teköző fiú története, ki oktalan életét megbánja és megutálja bizalommal és hittel indul vissza a szülei házhoz hol őt a szeretet ölelő karjai várják:

ügy lélek emelő az a szent érület, melyet Krisztus csepegtetett bűntől sebzett lelkünkbe, midőn arra kölelez hogy szakítsunk a bűnell s bizalommal hittel forduljunk ami Isterünkhez, ki bennünket bár sokszor hálátlanok nemtelenek aljasak és elvetemültek vagyunk az ő törvényeivel szemben, mégis az élet tnnaságos eseteivel ki oktat. magához édesget kárhoztató itéles helyett hosszútűrés s bevárja. hogy a bűnök mámorában fuldokló ember kijozanodjék s megragadja a Krisztusban nyújtott isteni kegyelemnek segítségét küzdve küzdjön és bizva bízzék s megértse isten rendeltetését mely abban áll hogy jókor ébredjünk bűnösségünk tudatára, a javulásra kínálózkodó minden alkalmat készséggel megragadjuk s emelkedjünk a tökéletesedés azon magaslatára, melyre lelki életünk utal Krisztus hívés batorit.

És épen most ez ünnepélyes pilanathban midőn a szarvasi főgymnának mintegy nagyobb családnak tagjai az urvacsora szentségével élni óhajtnak, most midőn hogy méitő vendégei lehessünk az Ur asztalának, komoly önvizsgálatra hiv fel bennünk ez ünnepély pillanata lehetetlen hogy lelkünk mélyébe letekitve ne érzőnk azt a sokszerű fogyetkozást hitványsággal elmaradást gyarlóságot, hibát, vétéket s az ellenünk vádaskodó bűnök sokaságát, mely egyenként és összeségünkben hátravet és akadályoztat bennünket Istentől szabott rendeltetésünk betöltésében.

Ha ezen önvizsgálat alatt ami legnagyobb jötevőnkre igaz tanítónkra, bátor vezérünkre szerető orvosunkra halásan gondotunk: lehetetlen, hogy kölcsönös bocsánat kérés s az őszinte javulás szándéka ne ébredjen szíünkben E szándéknak legyek én ez ünnepélyes pillaatban szószólója, Kedves Tanuló Társaim, midőn a mélyen tisztelt Tanári kartól mind szándékos, mind szándékatlan tudatos és nem tudatos ballépéseinkért, hibáinkért, vétkeinkért alázattal bocsánatért esedezünk. És ezen bocsánat reményében reményében bocsásunk meg egymásnak is hogy a mi vétkeink is meglegyenek bocsátva s így járuljunk Isten szent színe elé hogy a mi igaz jötevőnknek szellemében egyesüljünk s az által erősödjünk mindön az általa rendelt Urvacsora szentségét élvezzük.

A kiengesztelődés és az isteni jónak szolgálatában megerősödő akarat legyen a pillanatban mindnyájunknak osztályrésze

Amen!

Magyar ipar.

Irta Nyáry Elemér gróf.

Az ipartelep igen nagy a felépítmények a gyár munkások, a kezelő hivatalnokok, a mintarajzolók, a felügyelők és a gyárigazgató befogadására szolgálnak. És maradt még az épületömbben alkalmatlan helyiség: kocsiszínek, istálok, raktárak iródák, szép magánlakás — a gyárigazgató — s oly veudéglő részére, a hol a telep alkalmazottjai teljes kényelemmel erősíthetik magukat üdvös munkájokra.

Érdekes a gyártelep pompás műhelyeinek és óriási raktárainak megtekintése kivált ha ily alkalomkor az örömet látott érdeklődőt a gyárigazgató Detrich Gyula úr, szives kalauzolni. Hát bizony egy-két ora alig elég arra, hogy ezen mintagyár működéséről saját szemekkel gyűjtünk csak kisebb mérvű tapasztalatokat is; mert a szemlélni való oly rendkívül sok miszerint annak beható méltatására nemcsak órák, szük-ségesek. Ámde ha Detrich Gyula igazgató szives az örömet látott vendéget kalauzolni a műhelyek, raktárak festőszínek, olvasztók stb. valópi útvezetőjében, akkor 1—2 órai viszonylag rövid idő alatt is kellő betekintést nyerünk a legelső magyar tüzfecskendőgyár közhasznú működésében — mert oly, még a laikus által is megérthető szakavatottsággal fejtegeti, magyarázza meg a látottakat mely honunkban bizony páratlanul áll. S ez okból Tarnócy Gusztáv gyártulajdonosnak ezeu ipartelep minden látogatója szerenesét kíván hogy ily elsőrangú szakértőt sikerült tüzfecskendőgyára igazgatójaul megnyernie. A gyár helyiségeinek rendkívüli szakavatottságot bizonyító beosztása szintén a gyárigazgató sikerült munkája minden műhely ott lett föllállitva, berendezve, ahol legalkalmasabb helye. A szinte beláthatatlan végű kovacs-műhelyek — kétemelejnyi térfogatot nyert lakatos műhelyek ahol a kézimunkához a gépmunka társul oly gépek útján melyek szinte csodásak a festők óriási színjei — a bognárokk hatalmas teületen berendezett műhelyei stb. külön külön époly érdemesek a megtekintésre, miut együttesen, A rézöntő kohók pedig sajátlagos különlegességei e gyárnak. A szikte megszámlálhatatlan raktárak között a szenraktárak édoló nagyterjedelműek, mint a szellős padlásokou berendezett tüzfecskendő felszerelvények raktárai Ezekben soket érő szerelvények annak fölhalmozva hosszú gummicsovok — sárgaréz-csapok — gépc-savarok, melyek halmokat képeznek — tömlők stb. A festőszínből kikerült, teljesen kész tüzfecskendő hosszú sorba állitva lesik az időt, mikor a váci köruton fekvő raktárba vitetnek és onnét szétküldetnek.

Ámde a legelső magyar tüzfecskendő-gyárnak nem csak érdemei vannak: a legjobb tüzfecskendőt gátrván hanem abban is páratlanul áll honunkban ezen iparág terén, hogy ügykezelése — magyar! Magyar szó haliat — a műhelyekben, — magyar könyvvitel áll fönn iródaiban, — magyar szellem lengi át uüköpeset. Sajnos ezt bizony nem tapasztaljuk azon tüzfecskendő műhelyek-

ben (egyikük másikkal, gyár-nak képzeli és híreszteli magát) melyek harangjés vagy egyéb főfoglalkozás mellett úgy mellékesen tűzfecskendők készítését is űzik — honunkban déledetől lévén a német munkavezetőnek a német könyvvelnek a német szónak és a germán szellemnek.

És ezen gyártelep majd nem a végtelenig fejleszhető, a mennyiben a fölépítmeny alatt gyönyörű helyiségek nyulnak el, amelyek ezelőti mesterséges pincéknek használtattak ugyanis oldalt homokkal töltöttek föl. Ha most ezen mesterséges homokbuckák eltávolítottatnak, a alak kiszabadulnak, s minthogy azok nemcsak a Duna semponja, de néhány lábbal az országut színvonalát fölött is épültek, kitűnő, száraz, világos műhelyekül használhatók, ha a gyár üzeme annyira fokozódik, hogy a mostani helyiségek nem volnának elegendők. Hogy az olvasó magának fogalmat képezhesen ezen ritka nagyságu helyiségek terjedelméről felől lelemlen, miszerint a 14 eddig igénybe nem vett helyiségek kerülete 5000 lépesnél azaz félmérföldnél hosszabb, vágyis szakkerülete kiszámítás szerint 1000 gyárs munkás számára eléggé terjedelmes.

Az elmondottakból kitűnik, hogy minél nagyobb s minél korszerűbb berendezésű valamely gyár annál

jutányosabb és olcsóbb áruval bír a vevőknek szolgálni a mely aru minden körülmény között jobbminőségű és olcsóbb, mint bármelyik műhely mégoly kitűnő készítménye.

A tűzoltó intézmény gyors elterjedésének főhátteránya tehát abban rejlett, hogy nem az országban kelleleg felszerelt tűzfecskendő gyár. De ami nem volt, hála Istennek! már van.

Napról napra élénkül az üdvös mozgalom a honi ipar érdekében. Bizonyos a legjobbat kívánjuk ezen üdvös mozgalomnak; de azért a tűzfecskendőgyártás terén máris azt merjük hangoztatni: „Egyedül akkor pártoljátok a honi ipart ha az jutányosabb és olcsóbb tartósabb és jobb tűzfecskendőket nyújt nektek, mint a külföldi gyártmányok, vagy pedig azon műhelyek tákolmányai melyek ama műhelyek már elavult berendezései folytán szinte szóba sem jöhetnek. Nincs okunk attól félni hogy ily merész kihívás kisebb kárt is okozna a legelső magyar tűzfecskendőgyárnak; mert annak kitűnő gyártmányai jelenleg mind a bel mind a külföldön legjutányosabbak legolcsóbbak, legtartósabbak s legjobbabak Egyébiránt, erről már mindenütt meggyőződtek, ahová Tarnócy Gusztáv fecskendő-gyárából szerezték

be azon gépet amely a leghasznosabbak egyike a 19. század polgariaskodott emberére nézve.

Menjenek hát minél számosabban el a derék vidéki tűzoltók ezen pompás gyárba, hogy lássák, mily tökélyű már ezen szakmában is a magyar ipar.

Hivatalosan jegyzett piaci árak,

1890 decz 5 én.

Búza, elsőrendű	7 frt 40 k
Búza középmínőségű	7 frt 20
Árpa, elsőrendű	6 frt 20
Zab, elsőrendű	5 fr- 80
Kukoricza	5 frt —

Napszám árak.

Egy két lovas napszám	2 frt
Férfi ellátással	40 ki
„ „ „ nélkül	50 kr
Nő ellátással	30
„ „ „ nélkül	40
Gyermek ellátással	20
„ „ „ nélkül	30 kr

Felelős szerkesztő: Mihálfi József.

H I R D E T É S E K

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap. Szerkesztő Brankovics György. Főmunkatárs: Váradi Antal.

Előfizetési ára: a „Hölgyek lapja“ című divat-melleklettel s a Regény-melleklettel együtt: Egészévre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok“ XIII. évfolyamába lép az 1891. év első napjával. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezője, a magyar művelti családoknak e szellemi kincse. Ujvi első számban Jókai Mórnak „Kétszer kettő négy“ című regényét, Beniczky-Bajza Lenkének „Hasonló hasonlóval“ című elbeszélését, Lauka Gusztávnak „A bölcső titka“ című regényét, báró Horváth Miklósnak „A csel“ cz. elbeszélését, Tábori Robertnek „Sylvia“ cz. regényét, Rüdnyánszky Gyulának Dalma Győzőnek költeményeit, Brankovics Györgynek „Az ajándékozás művészete“ s Várady Antalnak „A társadalom és a színház“ cz. érdekes cikkeit kezdi közölni, a „Képes Családi Lapokat“ a fentnevezett jeles írókon kívül még a következő neves írók és írók támogatják, mint munkatársak ez évfolyamban;

Tolnay Lajos, Mikszáth Kálmán, Komócsy Lajos, Temérdek (Jeszenszky Danó) dr. Prém József, dr. Sziklay János, Incezy László, Palágyi Lajos, Erdődy Daniel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, Murányi Erő, Petri Mór, dr. Rodiczky Jenő, Grosz Lajos, Csorba Palotay Ákos, Szanday Zenó, stb. Beniczky Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvarady Mira, Kuliffay Beniczky Irma, Harmath Lujza, Hevessyné Sikor Margit, V. Gaal Karolina, Karlovsky Ida, Mericay Karossa Irma, Erzsike stb.

A „Képes Családi Lapok“ az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli, képei a jelen eseményeit s a leg-híresebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja“ szimű havonként kétszer megjelenő divatmelleklete a legújabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkárja, a mennyiben a nevelés az egészség a gazdaság kertészet a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelleklete négy kötet érdekes regénnyel ajándékozza meg évenként az előfizetőt.

A Képes Családi Lapok-nak még a zöldre borította is tele van mulattató közleményekkel humoros apróságokkal sakk-kép-szám-koczká-és ponttalányokkal és szőretvényekkel melyek meglejtői érdekes jutalmakat kapnak.

A „Képes Családi Lapok“ gazdag tartalma és számos melleklete dacára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: éppen azért bizton számíthatunk minden honfium és honleány, minden magyar család támogatására és pártolására.

Mutatónyomokat ingyen és bérmentve küld a kiadó hivatal mindazoknak a kik ez iránt — legezteszerőbben levelező lapon — hozzá fordulnak.

A ki az egész évre szóló hat forintnyi előfizetési összeget husz krajczár csomagolási és posta szállítási díjjal együtt egyszerre beküldi annak két eredeti regényt küld jutalmul.

A ki öt új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet vagy egy — kiadásában megjelent — regényt küld.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket a hónap bármely napjától elfogad a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala, Budapest Nagykorona utca, 20. szám.

Képes ajándékát kívánja
Démeter.

Vidék megrendelésénél
költségtérítést esomagolási

Próba-mellszobrok

nélkülözhetetlen minden szabászat-hoz és nagyon célszerű minden családnak, valamint kirakatok díszítésére, női- és gyermekszabók, valamint fehér-, szövett- és divat-áru üzleteknek stb. Bedronek J. féle cs. kir. szab. próba-mellszobor gyárából, elismert kitűnő kiállításban. Kézmunka gyár. Kézimunka kellékek. Legnagyobb Himzőminta Előnyomda és Rajzműterem legolcsóbb gyári áron ajánlja.

Wald Mihály,
egyedüli főraktára.

Budapest, VII. királyi-utca 21.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a kiadó hivatal.

Csodák csodája.

„Eau de Cleoparra“ csodavíz és Cleopatra-csoda arczkenőcs az osztr. magyar monarchia elsőkelő orvosai által megvizsgálatott, a bőrre teljesen ártalmatlannak, de hasznosnak találtott.

Rövid idő alatt eltávolít mindenféle bőrbajt, nevezetesen: szeplőt, majfoltokat, pattanásokat, szemölcsöket stb. Az arcznak késő koráig egészséges fehér rozsaszint kölcsönöz, az arcbőrt puhítja, hosszabb használat után eltávolítja a ránczokat. Csak czi-meremmel ellátott üvegek és dobozok a valódiak. Hamisítástól nagyon vigyázni kell.

Kapható utánvét mellett. Budapest, Damjanich-utca 9. TÓTH E.

Egy üveg vagy doboz ára 1 frt 50 kr.

Elárusítók 30 százalék előnyben részesülnek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint mi az ottani jó hírnevű kereskedő cégnek

RÉTHY SÁNDOR úrnak

eredeti és kifogástalan doboz-theák és palack-rumunkban egy dúsan felszerelt eladási raktárt átadtunk. Az eladás budapesti eredeti áron történik. Együttal biztosítjuk a n. é. közönséget, hogy mindenkor főtőrekvésünk leend, kifogástalan minőségű árúk pontos kiszolgáltatása által általános teljes meglegedést kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

DIETRICH és GOTTSCHLIG,
cs. kir. udv. szállítók Budapesten.